

Til:

- Barne- og familiedepartementet

Oslo 26.06.2020
Ref.: 175/20/LJB/ph

Endringer i barnevernloven – Regulering av bruk av sakkyndige i barnevernssaker

Norsk psykologforening takker for muligheten til å komme med innspill til denne høringen.

Våre innspill omhandler:

- Standardisering av rammeverket for sakkyndige
  - o Mandat
  - o Egenerklæringer
  - o Retningslinjer for rapporter
- Sakkyndiges kompetanse
- Kommisjon for sakkyndighet etter barneloven

Vi ønsker en drøfting av hvordan sakkyndighetsarbeidet organiseres velkommen. En nødvendig dialog mellom oppdragsgiver og sakkyndig knyttet til avklaringer rundt mandatet kan av privat part og øvrige aktører oppfattes som utfordrende når det gjelder spørsmål om nøytralitet. Det bør utredes om det kan være mer hensiktsmessig om en nøytral instans (for eksempel fylkesnemnd eller retten) skal etterspørre og oppnevne sakkyndige i barnevernssaker. Det bør utredes om det kan være hensiktsmessig å opprette et kompetansesenter for sakkyndighet som de sakkyndige kan henvende seg til for råd eller faglig støtte. Her kan man også tenke seg at andre interessenter som også har spørsmål om sakkyndighetsarbeid kan henvende seg med spørsmål.

Psykologforeningen støtter økt standardisering av mandat for sakkyndige. Samtidig savner vi mer konkrete beskrivelser av hvordan et mer styrt rammeverk for sakkyndig arbeid kan bidra til i større grad å sikre opplyste og nyanserte rapporter. Det bør utredes hvilket nivå av standardisering av mandatene som er hensiktsmessig i barnefeltet, med tanke på variasjon og kompleksitet i sakene. Et standardiseringsarbeid bør sikre at kulturperspektivet inngår i alle mandat og at det oppfordres til bruk av kulturtolk når det er behov for dette. Standarder for mandat i sakkyndig arbeid bør presisere at det skal redegjøres for alternative hypoteser, hvorvidt ulike hjelpetiltak kan ha tilsiktet effekt, årsaksforklaringer og svakheter ved rapporten/utredningen. Det bør også vurderes om det skal presiseres at den sakkyndige skal innhente kompetanse fra andre fagpersoner i situasjoner der den egne kompetansen ikke er tilstrekkelig. I tillegg til at det ved behov bør være anledning til å oppnevne to sakkyndige i én sak, bør det kunne stilles krav til kollegaveiledning.

Når det gjelder de sakkyndige psykologenes kompetanse, mener vi at det vil være riktig å kreve at sakkyndige psykologer er registrert i helsepersonellregisteret og har flere års erfaring fra klinisk barnepsykologi, eller annet relevant klinisk område. Den sakkyndige bør være psykologspesialist og bør ha gjennomført utdanningsprogram for barnefaglig sakkyndige. Barnefaglig sakkyndige bør ha arbeidsoppgaver knyttet til barn og unge, enten som sakkyndige eller innen andre arbeidsområder der målgruppen er barn og unge. Vi vil fremheve viktigheten av at sakkyndige har kompetanse innen juridiske tema og menneskerettslige spørsmål. Sakkyndige bør også settes i stand til å vurdere når det er behov for kompetanse om kulturspesifikke temaer.

Psykologforeningen anbefaler at også sakkyndig arbeid i barnefordelingsaker vurderes av en faglig kommisjon. Kvalitetssikring av den sakkyndiges arbeid fra fagfeller vil overfor oppdragsgiver kunne påpeke mangler og behov for utdyping. Dette vil kreve at kapasiteten til barnesakkyndig kommisjon økes.

Dagens register for barnefaglige sakkyndige gir ikke oversikt over sakkyndiges kvalifikasjoner utover at de har gjennomgått videreutdanning. Psykologforeningen er opptatt av at både registeret og utdanningsprogrammet til de sakkyndige er med på å kvalitetssikre de sakkyndiges arbeid. Vi ser frem til Barne- og familiedepartementets arbeid med å vurdere alternative modeller for en videreutvikling av utdanningsprogrammet og registeret for barnefaglige sakkyndige.

Med vennlig hilsen
Norsk Psykologforening

Håkon Skard
President